

Een aangepaste Code Tabaksblat: Minder is Beter

Mijn bijdrage zal vandaag bestaan uit een aantal generieke opmerkingen bij de aanpassingsvoorstellen op de Code, aangevuld met feitelijke voorbeelden waar de VEUO aanpassing voorstelt.

Wij moeten ervoor waken dat we vooral het doel in de gaten blijven houden, namelijk het publieke ondernemerschap in Nederland in de context van Europa en daarbuiten.

De VEUO staat voor 1 praktisch belang: het streven naar duurzame groei. Van de Code Tabaksblat, ook in de aangepaste versie, verwachten wij dan ook dat zij een Nederlandse Code van Goed Ondernemingsbestuur is, en geen belangencode voor aandeelhouders.

De VEUO heeft drie kernadviezen.

Ten eerste: Behoud het principle based karakter van de Code. Laten we voorkomen een afvinkmentaliteit te creëren en juich het principe explain als aandeelhouder zoveel mogelijk toe. Alleen maar rule based leidt tot meer managers en minder leiders/ondernemers, die aan de basis staan van waardecreatie.

Overbetrokkenheid dreigt ook met allerlei opkomende private codes, die als uitgangspunten van goed bestuur worden gepositioneerd: veel details, maar in toenemende mate onwerkbaar voor een bestuurder van een publieke onderneming. En soms in tegenspraak met wat de wetgever in Nederland er zelf via wetgeving van vindt.

Het tweede advies van de VEUO: Houd de Code zuiver, in wezen a-politiek. Bij de Code Tabaksblat handelt het om een Code van goed ondernemingsbestuur, niet om een code om de wereld te verbeteren. Voorkom dat dingen die niet rechtstreeks met goed ondernemingsbestuur te maken hebben toch de Code in gesmokkeld worden. Het ondermijnt op termijn ook de Nederlandse concurrentiepositie in Europees perspectief.

Tenslotte het derde advies van de VEUO, namelijk dat de overheid ervoor blijft waken dat de pendule van goed ondernemingsbestuur niet te ver doorslaat in de richting van de aandeelhouder ten koste van alle andere belanghebbenden. Dit juist is het punt waar ook de opsteller van de Code, de heer Tabaksblat, heeft aangegeven dat verbetering mogelijk is. Aandeelhouders krijgen steeds meer macht in de aangepaste Code. De vraag is of een deel van die aandeelhouders niet teveel ruimte krijgt in Nederland. Zeker als wij al weten dat ruim driekwart van de Nederlandse aandelen in handen van buitenlandse partijen is en ook als uit onderzoek blijkt dat de gemiddelde Nederlandse grootaandeelhouders zo'n 20% van de aandelen in bezit hebben, terwijl dat in Frankrijk, Engeland en Duitsland rond de 45-50%

ligt, en dan nog vaak uit eigen land. Maw minder verspreid, en dus makkelijker te beschermen als het er op aankomt.

Concreet kun je qua praktische maatregelen denken aan: gelijkschakeling van institutionele beleggers vanuit Nederland en het buitenland vwb het onderschrijven van de Code; een redelijke responstijd voor het bestuur op voorstellen van aandeelhouders (wellicht zelfs iets om in de wet op te nemen); volledige en schriftelijke opening van zaken tav de bedoelingen van aandeelhouders die agendapunten indienen (nu betreft deze verplichting alleen het bestuur in deze complete vorm) en tenslotte; het beperken van de gevolgen van al of niet correcte adviezen van stemadviseurs aan internationale beleggers.

Tenslotte: De VEUO staat voor ondernemers op de beurs. Er bestaan ook private ondernemers. De Code richt zich uitsluitend op beursgenoteerde instellingen. Laten we er dan wel voor waken dat het speelveld niet zodanig 'unlevel' wordt, dat publieke ondernemers uiteindelijk de uitgang van de private financiering opzoeken. Het zou jammer zijn als we in Nederland achterblijven met prima spelregels, maar geen spelers meer op het veld.

Daarom roepen wij op tot een zekere beheersing bij het hervinden van het evenwicht tussen bestuur en aandeelhouders; tussen de mate van gedetailleerdheid van de goede bedoelingen en de effectiviteit ervan en tenslotte; bij het zo min mogelijk oprekken van de Code buiten het directe terrein van goed ondernemingsbestuur.

Jhr Mr A.A. Röell

Vz RvB KAS BANK, bestuurslid VEUO